

נשיקה אחת, ארבעה תרגומים

סיראנו דה ברז'ראק

מאת אדמון רוסטאן (1897)

בתרגומיהם של דורי פרנס, ט' כרמי, יונתן רטוש וזאב ז'בוטינסקי

מתוך מערכה 3, תמונה 10

תרגום דורי פרנס¹³

סיראנו:

לְנִשְׁקָה. זוּ מְלָה מִתּוֹקָה.
מָה בָּהּ מִפְּחִיד אֶת פִּיךָ? אִם רַק הַצִּלִּיל שֶׁלָּהּ
שׁוֹרֵף אוֹתוֹ כֹּל כֶּה, מָה יִקְרָה בִּפְעֻלָּהּ?
אֵל תַּעֲמְדִי שְׁבוּיֹת אֵימָה, שְׁתוֹק וְרַעַד.
הֲרִי בְּלִי לְהַרְגִישׁ כְּבֹר עֲשִׂית אֶת הַצֶּעֶד,
גְּלִשְׁתְּ לֵאל מִכְשׁוֹל מִצְחָצוּחֵי-הָעוֹת
לְחִיוֶיךָ, לְגִנְיָהּ, מִגְּנִיחָה לְדַמְעוֹת!
תִּגְלִשִׁי עוֹד טְפָה, בְּעֵינַי עֲצוּמָה:
בֵּין דַּמְעָה לְנִשְׁקָה מִפְּרִידָה – פְּעִימָה!

רוקסאן:

דִּי, שְׁקֻט!

סיראנו:

נְשִׁיקָה – זֶה, אִם חוֹשְׁבִים קֶצֶת, מָה?
חוֹזָה שְׁבַע-לִפְּהָ, הִבְטָחָה, הִסְכָּמָה
פָּה אֶחָד, חֲתִימָה עַל שְׁתַּפּוֹת שְׁוָה,
זֶה הַחֲטָף-פְּתַח בְּמִלָּה "אֶהְבֶּה",
סוֹד לֹא מִפָּה לְאַזְנוֹ: מִפָּה לְפָה, גְּבִירָה;
רַגַע שֶׁל נֶצַח עִם צִלִּיל שֶׁל זְמוּזִים דְּבוּרָה,
יֵין שְׁטַעֲמוּ הוּא פָּרַח מְלַבֵּב,
זֶה לְחִיוֹת קֶצֶת, לְנִשְׁם קֶצֶת יַחְדָּו, לֵב בְּלֵב,
וְעַל קֶצֶה הַשְּׁפָתִים לְטַעַם – נְשִׁמָּה!

רוקסאן:

דִּי, שְׁקֻט!

סיראנו:

נְשִׁיקָה הִיא אֲצִילוֹת לְשִׁמָּה:
מְלֶכֶת צְרַפֶּת עֲצוּמָה הַעֲנִיקָה אוֹתָהּ

¹³ התרגום לא ראה אור בספר. ההצגה עולה בימים אלה בתאטרון הקאמרי.

לְלוֹרֵד אֶחָד אוֹהֵב. הִיא, הַמְלָכָה!
רוקסאן:
אתה...!

תרגום ט' כרמי¹⁴

סירנו:

נְשִׁיקָה. הַמְלָה כֹּה רַכָּה. וְלָמָּה זֶה
אֵינְךָ מַעֲזֶה לְהִגּוֹתָהּ בְּפִה מְלֵא?
אִם הַמְלָה צוֹרֶכֶת — מָה יְעוֹלֵל הַמַּעֲשֶׂה?
אֶל-נָא תִּהְפְּכִי אוֹתָהּ לְאִימִים:
הֲלֹא זֶה-עֲתָהּ, וְכַמְעַט מִבְּלִי-מִשִּׁים,
הַנַּחַת לְלִצּוֹן וְגִלְשֵׁת מַעֲדוֹת
מִצְחֹק לְאַנְחָה, וּמְאַנְחָה לְדַמְעוֹת!
הַנִּיחִי לְעִצְמָךְ לְגַלֵּשׁ כֶּךָ בְּשִׁקְט:
בֵּין הַבָּכִי לְנִשְׁיָקָה — רַק רַגַע שֶׁל רֶטֶט.

רוקסן:

חדל!

סירנו:

כִּי מָה הִיא נְשִׁיקָה, סוּף-סוּף?
שְׂבוּעָה שְׂאֲדָם נִשְׁבַּע מְקֻרֹב,
הַבְּטָחָה מְפֹרֶשֶׁת, חֲתִימָה נְאוּתָהּ,
חֹתֶם עַל בְּרִית שְׂכָכֶר נִכְרָתָה.
כִּי מָה הִיא נְשִׁיקָה, סוּף-סוּף?
הַחוּלָם הַחֹסֵר בְּמִלָּה "לְאַהֲב";
סוּד יָקָר הַנְּלַחֵשׁ לֹא לְאַזֵּן, כִּי לְפִה;
רַגַע שֶׁל נִצָּח, רוֹנֵן וְהוֹמָה,
כְּמוֹ זְמוּזִים שֶׁל דְּבוּרָה: פֶּרַח קְסוּם
הַצּוֹמֵחַ מִתּוֹךְ פֶּה רַךְ וּבָשׂוּם!
נְשִׁימָה הַעוֹלָה מִן הַלֵּב הַלְּבוּב,
וְעַל גְּדוֹת הַשְּׁפָתִים — נִשְׁמַת הָאֱהוּב!

רוקסן:

חדל!

סירנו:

נְשִׁיקָה — נַעֲלָה וְרוֹמְמָה!
גַּם מְלִכַת צְרַפֶּת, בְּכַבּוּדָה וּבְעִצְמָהּ,
הַעֲנִיקָה נְשִׁיקָה לְדָכָס הָאֲנִגְלִי!

¹⁴ זמורה-ביתן, 1986.

רוקסן:

אז מה?

תרגום יונתן רטוש¹⁵

סירנו:

נְשִׁיקָה! עֲנַג הַבְּטוּי! לֹא אֲרָאָה
עַל מָה לֹא תֵעָז בּוֹ שְׁפֹתַי; אִם אֶף זֶה
צוּרְכָה, כִּי־צַד יִהְיֶה עֵצֶם הַדְּבָר?
אַל תְּשִׂימָהוּ לָהּ דְחַלִּיל: הֵן לֹא כָבֵר
חָדְלָה אֵין־מְשִׁים מִצְחָצוּחֵי שִׁיחָה
הַחֶלֶק אֶל־פֶּחֶד מִשְׁחֹק לְאַנְחָה,
אַנְחָה לְדַמְעָה! תַּחֲלִיק עוֹד כְּמַעֲט קָל,
מְדַמְעֵה לְנִשְׁיָקָה אֶךְ כְּרִטֹּט!

רוקסן:

יְחַדְּלִי!

סירנו:

נְשִׁיקָה, וְאוּלָם בְּסֶף הַכֹּל הִיא מָה?
רַק שְׁבוּעָה נִשְׁבַּע מִקְרוֹב קַמְעָה,
הַבְּטָחָה מִפְּרִשָּׁה, נֶדֶר מִבְּקִשׁ
לְבוֹא עַל אֲשׁוּרוֹ, חוֹלָם וְרַד יִדְגֵשׁ
הַפְּעֵל אוֹהֶבֶת: הִיא סוֹד אֲשֶׁר הִפָּה
לְאֵזֶן לוֹ, רִגַע מִנְצָחִים הוֹמָה
כְּדַבּוּרָה, כֶּרֶת בְּרִית כְּפָרַח טַעְמָה,
אֶרֶץ לְשֵׂאֵף בּוֹ מַעֲט מִן הַנְּשִׂמָה,
לְטַעַם עַל סֶף שְׁפֹתַיִם הַלֵּב!

רוקסן:

יְחַדְּלִי!

סירנו:

נְשִׁיקָה, הֲלֹא אֵין כְּמוֹהָ נֶאֱצַל,
מִלְכַת צְרַפַּת עֲצֻמָה, לְלוֹרֵד, מָה תַּתֵּן
לוֹ לְמֵאֲשֶׁר, נְשִׁיקָה. הַמְלִכָה!

רוקסן:

אם כן!

¹⁵ הוצאת הדר, תשכ"ד.

תרגום זאב ז'בוטינסקי¹⁶

סירנו:

אם לא תעזו לומר,
אם שם — אם פטר ציץ, כזיק בוער, קשה לה —
הו, מה תשרף לפה דבלת, כי בשלה!
לא, אל תסוג אחר כמדבר אים,
גדר אחרי גדר פרצנו פה היום
בלט, באין משים, בלי מעצור או תמה:
מלעג אל עצבות, ומעצבות לדמע,
יש עוד גדר אחת — מה קל אותה לפצוץ:
בין דמע לנשיקה הגשר הוא ניצוץ!
רוקסנה:

הס!

סירנו:

מה-היא נשיקה? ראשון מטעמי-זמר;
אות גדר בעל-פה — במלוא מובן האמר
מכתר בחתימה על משי כרמלי;
דגש ורדי ממריץ את המלה "שלי";
תרגום להר אין-סוף בשפת זמזום צפרת
סוד שתעה דרכו לאון; טיף קטרת,
עלה מגן הלב ולגן הלב יבוא;
מפתן להוד כפול: למות על הר נבו —
וקום בארץ גיל, מעבר הירדנה!
רוקסנה:

הס!

סירנו:

זה דרן כה טהור, שבת אלים סילינה
לנער העלוב, נרדם על סלע-כז,
הופיעה בנשיקה של קרן אור!
רוקסנה: (מנוצחת)

אם כן...

¹⁶ ז'בוטינסקי לא תרגם את המחזה במלואו, אלא רק שלוש תמונות מהמערכה השלישית.